

передбачені п. 4 ч. 1 ст. 75 КПК, як підстава для відводу судді є оціночними поняттями. Застосування цих обставин при прийнятті рішень про відвід судді залежить від правосвідомості особи, яка з'ясовує їх сутність і використовує, виходячи зі свого внутрішнього переконання. Тут теж має місце суб'єктивізм, який залежить від рівня підготовки судді.

4. Згідно з частиною 4 ст. 81 КПК якщо повторно заявлений відвід має ознаки зловживання правом на відвід з метою затягування кримінального провадження, суд, який здійснює провадження, має право залишити таку заяву без розгляду. Як свідчить практика, досить часто судді в своїй правосудній діяльності зловживають даним положенням й в такий спосіб позбавляють заінтересованих учасників провадження неупередженого розгляду справи.

Мабуть, це не повний перелік проблемних питань інституту відводу (самовідводу) судді у кримінальному судочинстві України. Але він дає нам можливість побачити прогалини даного інституту й вирішувати питання про шляхи його вдосконалення. Адже прагнення українського суспільства стати врівень з розвиненими європейськими державами є безумовною підставою для того, щоб правові спори, які виникають у тих чи інших сферах життєдіяльності, розв'язувались чесними, справедливими, незалежними й неупередженими суддями.

---

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 16 берез. 2018 р.: (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К.: ПАЛИВОДА А.В. 2018. – 408 с.

2. Бангалорські принципи поведінки суддів від 19 травня 2006 року, схвалені Резолюцією Економічної та Соціальної ради ООН 27.07.2006 № 2006/23 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_j67 (дата звернення 07.05.2018)

3. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. База даних Законодавство України / ВР України URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1402-19/page5> (дата звернення 07.05.2018)

Кононець Віта Петрівна
старишій викладач кафедри АПП та АД,
кандидат юридичних наук

Біденчук Тетяна Миколаївна
курсант ФПКП ДДУВС

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЩОДО УХИЛЕННЯ ВІД ВИКОНАННЯ РІШЕННЯ СУДУ, ДЕРЖАВНИМ ВИКОНАЦЕМ

Однією із найгостріших проблем українського судочинства була і зараз є реальне виконання судових рішень. Конституція України встановлює, що судові рішення ухвалюються судами іменем України і є

обов'язковими до виконання на всій території України. Ці положення також відображені у ст.1, 11 Закону України «Про судоустрій України», із уточненням по колу осіб, а саме: судові рішення, що набрали законної сили, є обов'язковими до виконання усіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, об'єднаннями громадян та іншими організаціями, громадянами та юридичними особами на всій території України [5].

Реальне виконання рішення суду сприяє втіленню законів у життя та зміцненню їх авторитету, судові рішення за своєю суттю охороняє права, свободи та законні інтереси громадян, а також є завершальною стадією судового провадження.

Однак практика свідчить, що існуюча система виконання рішень суду не відповідає потребам часу та часто є малоефективною.

Невиконання рішення суду, яке має силу закону, дискредитує орган державної влади в очах суспільства, а, отже, і порушує охоронюваний законом інтерес, та тягне за собою відповідальність [1].

Стаття 5 Закону України «Про державну службу» передбачає, що державний службовець повинен сумлінно виконувати свої службові обов'язки та не допускати дій і вчинків, які можуть зашкодити інтересам державної служби чи негативно вплинути на репутацію державного службовця.

Крім того, державна служба ґрунтується на принципах служіння народу, законності, персональної відповідальності за виконання службових обов'язків, закріплених Законом України «Про державну службу».

Виходячи з наведеного, витікає один єдиний висновок: виконання судового рішення є прямим обов'язком державного службовця [5].

Таким чином, невиконання рішення суду, яке має силу закону, дискредитує орган державної влади в очах суспільства, а, отже, й порушує охоронюваний законом інтерес, та повинно тягнути за собою відповідальність.

В Україні примусове виконання рішень покладено на Державну виконавчу службу і безпосередньо здійснюється державними виконавцями, які є державними службовцями й одночасно суб'єктами владних повноважень. Для з'ясування призначення державного виконавця необхідно звернутись до Закону України «Про виконавче провадження». З положень статті другої наведеного закону вбачається, що правова природа діяльності органів ДВС (державно-виконавча служба) та її основне призначення полягає саме у примусовому виконанні рішень суду. Добровільне виконання рішення суду боржником – суб'єктом владних повноважень – це його законодавчо-встановлений обов'язок [4].

Стаття 4 цього ж Закону наділяє державного виконавця відповідним інструментарем для застосування заходів примусового виконання. Закон також чітко визначає сторін виконавчого провадження, якими є стягувач і боржник, що вказує на наявність у цих правовідносинах наявність боргу або певного його еквіваленту [1]. На жаль, сьогодні Закон України «Про виконавче

провадження» не є достатнім механізмом, за існування якого можна досягнути достатнього рівня виконання судових рішень [2].

У розрізі наведеного слід підкреслити невиконання рішень судів немайнового характеру, виконання яких більшою мірою залежить від самого суб'єкта, на якого покладено відповідне зобов'язання.

Як свідчить практика, далеко не всі державні службовці погоджуються із приписами законодавства та ігноруючи їх, свідомо не виконують рішення суду.

Зрозуміло, що нормативно-правовими актами передбачена відповідальність за невиконання рішення суду.

Але, як свідчить практика, ні порядок виконання судового рішення, ні відповідальність, передбачена за його невиконання, не є ефективними.

На сучасному етапі розвитку та зміцнення авторитету судової гілки влади України гостро постає питання виконання судового рішення.

Отже, судовий контроль за виконанням рішення суду є вагомим важелем впливу на боржників які не виконують рішення суду. Оскільки, основним пріоритетом держави є людина її здоров'я, честь та гідність, виходячи з положень ст. 2 Кодексу адміністративного судочинства, де визначено, що завданням адміністративного судочинства є захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових та службових осіб інших суб'єктів при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, у тому числі на виконання делегованих повноважень шляхом справедливого, неупередженого та своєчасного розгляду адміністративних справ, роль суду не повинна завершуватись на етапі ухвалення рішення та видачі виконавчого документу [3]. Тобто, запровадження при адміністративних судах служби судових виконавців, яка б організаційно не залежала від органів виконавчої влади в першу чергу, покращило б судовий контроль за виконанням рішень суду, а також пришвидшило б саму процедуру виконання рішення суду, що є неодмінною складовою у побудові правової держави та зміцненні довіри суспільства до суду.

1. Інтернет-доступ <http://id-legalgroup.com/ua/blog/pobyjdenie-gosydarstvennih-organov-k-ispolneniu-sydebnih-reshenii>
2. Інтернет-доступ http://galslovo.if.ua/index_old.php?st=1232
3. Інтернет-доступ <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
4. Інтернет-доступ <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>
5. Інтернет-доступ <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>